

Latvijas Kūdras
asociācija

ZEMNIEKU
SAEIMA

Rīgā 2022. gada 22. septembrī

Sadarbības memorands

Biedrība "Zemnieku saeima", biedrība "Latvijas Meža īpašnieku biedrība", biedrība "Latvijas kūdras asociācija" un politisko partiju apvienība "APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" vienojas par kopīgu sadarbību lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras nozarēm svarīgu jautājumu risināšanā:

- 1) Veicināt zemes kā resursa efektīvu izmantošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras produkcijas ražošanai;
- 2) Veikt saprātīgu, sociāli un ekonomiski pamatotu, nacionālajām interesēm atbilstošu ES Zaļā kursa ieviešanu, nodrošinot vietējo resursu pieejamību visām iedzīvotāju grupām;
- 3) Strādāt pie taisnīgu kompensāciju sistēmu ieviešanas par saimnieciskās darbības aprobežojumiem lauksaimniecības, meža zemēs un derīgo izrakteņu atradnēs;
- 4) Ieviest vienotu informācijas sistēmu, kurā publiski būtu pieejami dati par saimnieciskās darbības aprobežojumiem lauksaimniecības, meža zemēs un kūdrājos;
- 5) Pieņemot lēmumus, balstīties uz zinātniskiem, Latvijas apstākļiem attiecināmiem un atkārtojamiem pētījumiem;
- 6) Pirms nozarēm būtisku lēmumu pieņemšanas veikt sociālekonomisko izvērtējumu;
- 7) Uzlabot valsts izglītības sistēmu zemes apsaimniekošanas jomās, lai nodrošinātu iespēju iegūt kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītību dažādos Latvijas reģionos un izveidot strukturētu, darba vidē balstītu izglītības sistēmu, sākot no vidējās speciālās izglītības līdz augstākajai izglītībai;
- 8) Veicināt lauksaimniecības un meža zemju saglabāšanu vietējo ražotāju rokās;
- 9) Veidot valsts atbalsta programmas, kas būtu vērstas uz uzņēmumu iegādi, lai mazinātu riskus ar šo uzņēmumu nonākšanu trešo valstu investoru rokās;
- 10) Atvieglot darba spēka piesaisti lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras nozarēm. Sociālā atbalsta sistēmai jāstimulē cilvēku atgriešanās darba spēka tirgū, ir jāveicina no Latvijas izbraukušo ģimeņu atgriešanās Latvijā. Atvieglot viesstrādnieku nodarbināšanu Latvijā, ja nav pieejami iepriekšminētais darba spēks;
- 11) Ilgtermiņā noteikt konkrētu procentu likmi, kas no iekasētās nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) summas ir jāatvēl pašvaldības ceļu un meliorācijas sistēmu izveidei, kopšanai, uzturēšanai un atjaunošanai, kā arī meklēt citus finanšu avotus meliorācijas sistēmu un lauku ceļu sakārtošanai;
- 12) Sekmēt lauksaimnieku un mežsaimnieku kooperācijas tālāku attīstību un otrā līmeņa kooperācijas veidošanos;
- 13) Saglabāt kūdras resursu ieguvu un pārstrādi dārzkopībai kā neaizstājamu lauksaimniecības un mežsaimniecības pamatu stādu audzēšanai;
- 14) Atbalstīt principu, ka medību saimniecība nedrīkst radīt negatīvu ietekmi uz tautsaimniecību. Veicināt tādu normatīvo aktu pieņemšanu, kas mazinātu savvaļas dzīvnieku radīto postījumus apmērus.

PPA "AS - LZP,
LRA, LP"
Līdzpriekšsēdētājs

Edvards Smiltēns

PPA "AS - LZP,
LRA, LP"
Līdzpriekšsēdētājs

Edgars Tavars

Biedrības "Zemnieku
saeima" valdes
priekšsēdētājs

Juris Lazdiņš

Biedrības "Latvijas
meža īpašnieku
biedrība" valdes
priekšsēdētājs

Arnis Muižnieks

Biedrības "Latvijas
kūdras asociācija"
valdes locekle

Ingrīda Krīgere

Biedrības "Zemnieku saeima", Biedrības "Latvijas Meža īpašnieku biedrība",
Biedrības "Latvijas kūdras asociācija"

PRIEKŠLIKUMI

Lauksaimniecības nozarē:

- 1) Nodrošināt, ka kadastrālās vērtības pieaugums lauku zemei neizsauks NĪN pieaugumu lauku zemei;
- 2) Veicināt to, ka katrs lauksaimniecības zemes kvadrātmeters, kas ir izmantojams, tiek izmantots lauksaimniecības produkcijas ražošanai;
- 3) Aktīvi pārstāvēt un aizsargāt Latvijas lauksaimnieku intereses, veicinot pēc iespējas ātrāku pāreju uz taisnīgu atbalsta maksājumu sistēmu, nepieļaujot nevienlīdzīgus konkurences nosacījumus;
- 4) Veicināt sabiedrības izpratni par lauksaimniecības produktu ražošanu, dažādām ražošanas metodēm, Latvijā ražotās pārtikas nekaitīgumu un lauksaimnieku pienesumu Latvijas ekonomikai, eksportam un valstij kopumā;
- 5) Nodrošināt pārdomātu atbalstu lauksaimniecības produkcijas ražošanai un vides uzturēšanai, tādējādi garantējot pienesumu nodarbinātībai un Latvijas ekonomikai kopumā;
- 6) Veidot saprātīgu enerģētikas politiku, saules paneļi elektrības ražošanai komerciālos nolūkos ir jāizvieto tikai uz organiskajām augsnēm;
- 7) Pagarināt pārejas periodu darījumiem ar lauksaimniecības zemi, kuros pārdodot lauksaimniecības zemi lauksaimniekam nav jāmaksā IIN.
- 8) Veidojot jaunu valsts aizsardzības konceptu, tanī skaitā militāros poligonus, iesaistīt visu trīs zemes apsaimniekošanas nozaru pārstāvjus;

Meža nozarē:

- 9) Maksimāli veicināt koksnes, kā vietējā un atjaunojamā resursa izmantošanu būvniecībā, ķīmiskā rūpniecībā un enerģijas ražošanā;
- 10) Līdzsvarot jaunu aizsargājamu teritoriju veidošanu ar izmaiņām normatīvajā regulējumā, kas paredzētu liberālākus meža apsaimniekošanas nosacījumus;
- 11) Atbalstīt principus, ka ES uzliktā mērķa 30% aizsargājamu un 10% stingri aizsargātu teritoriju izpildei: primāri tiek izmantotas meža platības ar jau noteiktiem saimnieciskās darbības aprobežojumiem nevis tiek veidotas jaunas aizsargājamās teritorijas, līdztekus tiek stimulēta brīvprātīgas dabas aizsardzības sistēmas izveide slēdzot līgumus ar zemes īpašniekiem un veidojot kopīgu uzskaites sistēmu valstī;
- 12) Atbalstīt pasākumus, kas ļautu nodrošināt Latvijai līdz 2050.gadam noteiktos klimata mērķu sasniegšanu, tai skaitā jaunaudžu kopšanu, neproduktīvu audžu nomaiņu, meliorāciju un meža audzēšanas cikla izmaiņas;
- 13) Nepieļaut tautsaimniecībai pieejamās koksnes plūsmas samazinājumu;
- 14) Nodrošināt nosacījumus zinātniski pamatotai Latvijas meža nozares pozīcijai Eiropas zaļās vienošanās kontekstā, iekļaujot datu iegūvi par mežu (nacionālā meža monitoringa programma), algoritmisko nodrošinājumu un rezultātu publicitāti;

Kūdras nozare:

- 15) Lai veicinātu lielāku pievienoto vērtību vietējiem resursiem un investīciju piesaisti, noteikt skaidru redzējumu par kūdras ieguves nozares nākotni;
- 16) Veikt Latvijas zemes dziļļu resursu apzināšanu un izvērtēšanu, nodrošinot to ilgtspējīgu izmantošanu tautsaimniecībā;

- 17) Paust vienotu viedokli par derīgo izrakteņu izmantošanu valstī, skaidri definējot nosacījumus resursu izmantošanai;
- 18) Nodrošināt finansēšanas modeļa “dabas resursu nodoklis atgriežas dabā” ieviešanu. (Zemes dzīļu izmantotāji maksā dabas resursu nodokli, bet šī nauda netiek izmantota zemes dzīļu resursu izpētes, uzskaites un izmantošanas valsts pārvaldības stiprināšanai.);
- 19) Nodrošināt zemes dzīļu izmantošanas juridiskā ietvara pilnveidošanu un institucionālās kapacitātes stiprināšana, nodrošinot efektīvu zemes dzīļu valsts pārvaldību.